

altın61

“istanbul üniversitesi altın 61 proje topluluğu resmi dergisi”
Sayı:0006 / Eylül 2021

“Bir Garip
BAHAR”
/ Metin Elbir

“İki Şehrin
Hikayesi”
/ Kasım Almaz

7. Kez

geliyoruz...

+ BETÜL BUĞDAY

+ BEGÜM ERGÜN

+ İRGE ÖZGÜR

merhaba

i.Ü.
Altın 61 Proje Topluluğu Resmi Dergisi

Sayı:006
Eylül 2021

Yazı İşler Sorumlusu
Betül BUĞDAY

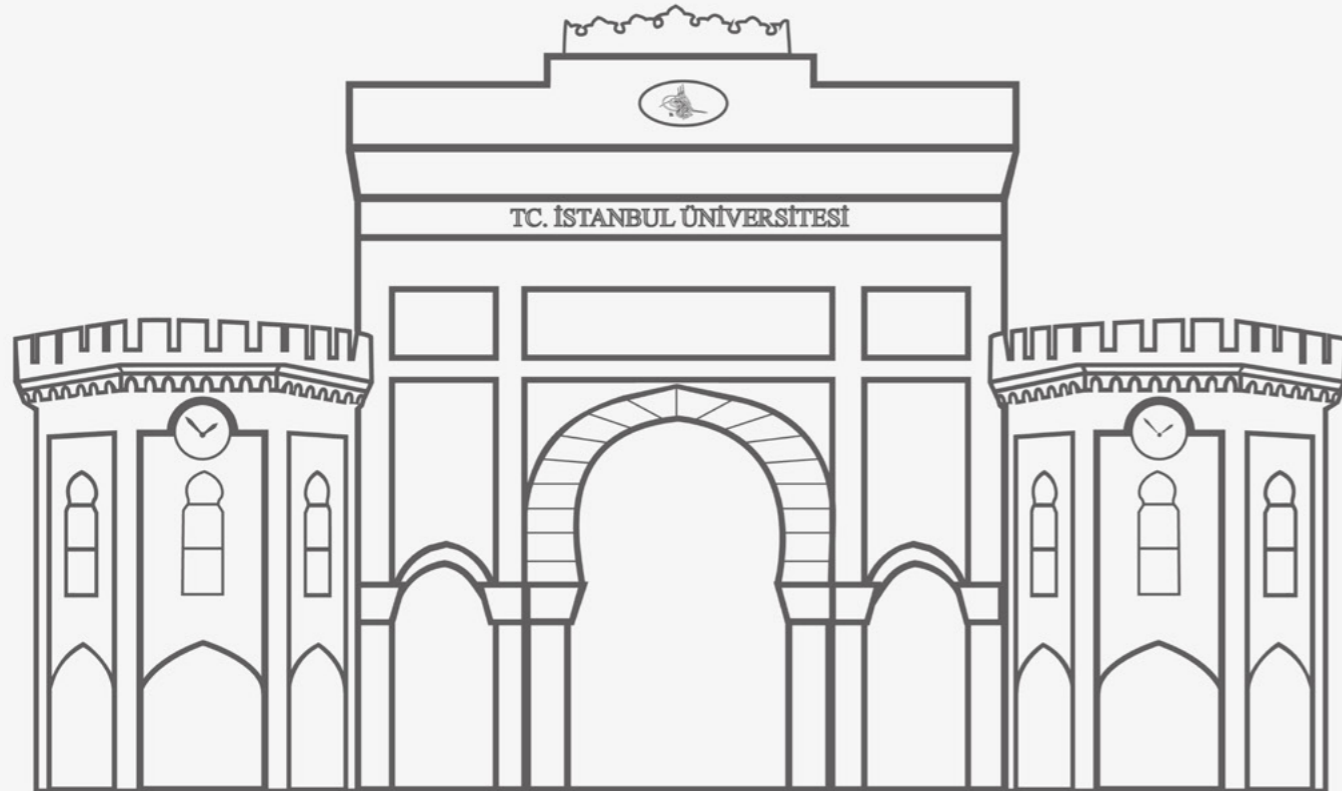
Düzenleme
Meryem Melek ÇAY

Tasarım
Ömür İNCE

Fotoğraflar
Mediha EYİZ

Baskı
Salim ZORBA

www.altin61odulleri.com

Her çalışmanın bir öyküsü vardır, her öykünün bir hayali olduğu gibi. İstanbul Üniversitesi Altın61 Projesi'nin altın gençleri olarak biz de bir hayalden yola çıkarak paylaşıyoruz sizlerle öykümüzü. Baktığımız şeyleri aslında görmemiz gerektiğini size sadece yeni bir dünya sunarak değil, dünyanın gölgede kalan yüzüne de ellerimizi uzatarak sunacağız sizlere. Nasıl mı? Elbette sosyal sorumluluk projelerimizle...

“İnsanlara bir şeyin nasıl yapılması gerektiğini söylemeyin. Yapılmasını istediğiniz şeyin ne olduğunu söyleyin ve yaratıcılıkları ile sizi nasıl hayran bırakacaklarını görün.” diyor General George S. Patton. Biz rehber olan hayallerimiz, hevesimiz ve tükenmeyen heyecanımızla sizi hayran bırakacağımızı biliyoruz, bizi yolumuzda yalnız bırakmayın istiyoruz. Gelin uzanan ellerimiz nice ellerle birleşirken adımlarımız da sizinle birleşsin.

Her başarı takdiri hak eder. Biz de her sene belirli dönemlerde İstanbul Üniversitesi Altın61 Ödüllerini takdim ederek farklı kulvarlarda başarı gösteren kişi ve mecraları taçlandırıyoruz. Sürdürdüğümüz vizyonumuzun takdiri olarak da dergimizi sizlere sunuyoruz.

“Şimdi sıra sizde. Haydi sihirli ellerinizle yavaşça sayfaları çevirmeye başlayın.”

Nasıl diyordu Dumbledore, “Mutluluk en karanlık zamanlarda bile vardır. Yeter ki ışığı açmayı unutmayın.”

YALNIZ DEĞİLSİN ARTIK

“Şimdi seni kimse dinlemiyor. Kimse bilmiyor pencereimin önünde yaralı bir kuşun üşüdüğünü.”

Elbiseler de soyunur. Sen daha odayı toplamazken, çırılçıplak kalırsın aynanın karşısında. Kendinle baş başa bir yağmur tavanını tıklatan... İçeriye girmek isteyen biri var, bozacak yalnızlığını. Usulca, sessiz, parlak bir ışık kiremitleri ve bedenini boyayan... Nerede unuttun, hangi dolabın arkasına düştü ya da hangi yatağın altına saklandı çoğulluğum. Ey umudum! Gelivereceksin şimdi birden, kapıyı açacaksın, odayı toplayıp, aynayı kırıp, sustuklarımı bulacaksın etraftan. Belki o zaman bir bedevinin kirli sakalına yapışır denizin tuzu. Belki o zaman çirkin bir böcek olurum kozamın içinde ve bu çatının altında. Düşündüğün kadar varsın ama koştüğün kadar görünürsün. Şimdi seni kimse dinlemiyor. Kimse bilmiyor pencereimin önünde yaralı bir kuşun üşüdüğünü. Kafeslere sarılmış bir doğum günü pastası modernize hayat, her gün ölümü

hatırlatıyor bana. Bu tamtam dansının tam ortasında, bu sahte bayramın kucagında kutlayamıyorum sevincinizi. Her yeri süslenmiş bir cehennem, haykırsam geri kalacak aklım, haykırsam susacak bütün sesliler. Koşarken adımlarımı sayıyorum hepsi bir. Ne gittiğim yerin uzağındaım ne de geldiğim yerin, hepsi bu! Topladıklarım, hepsi bu ana eşitler.

Dışarı çıkmalısın. Sulara bölünüp taşınmalısın insan kalabalığına. Şehrin bağrında tanımsız bir şekil. Bir ressamın siyah beyaz hüznüdür gördüğü gözlerinin. Birinin kurduğuna birinin yıkıldığını ekleyebilsen o zaman yeni bir dünya derdim buna. Gözyaşlarının düştüğü yere bir fidan dikebilisen, serinlerdim şimdiden altında o koca ağacın. Çocuklar yanında koştururken ve minik ellerini uzatırken düşerdim gölgeme.

O zaman çoğalırdı yaşam, sen uyanırdın kâbuslarından, lavaboda yüzünü yıkar endişeni silerdin su-ratından.

Mavinin içine attın çatırdayan sandalını. Engin bir deniz kuşlara takılmış. Demir almış göçe yor-gun bedenini. Pusulası ayrılıklara dönen bir sancı göğsünde, gidiyorsun. Dur desem duramazsın artık. Balinalarla beraber senin de soyun tükeniyor. Kayboluyorsun kendinde. Yeni bir gün doğuyor üstüne şehrin, geri dönmek için çok geç gitmek için erken. Topla çoğullu-ğunu ve bakma geriye. Elbiseler soyundu. Odanı topladın. Aynalar eskisi kadar gerçeği yansıtmıyor artık. Usulca bir yağmur tavanında, yalnız değilsin artık...

7. ALTIN 61 ÖDÜLLERİ

“İstanbul Üniversitesi”

Yazı: Oğuz ŞAHİN

DİNLEMEK ANLATMAK ANLAM

“İnsan bildiğini anlar, anladığını anlatır.”

Anlamak tecrübe işidir. İnsanın hayatı anlaması için tecrübeli olması gerekir. Yani bir yaptığını tekrar tekrar yapması pekiştirmesi gerekir. Mesela yazarlık; yazar olmak isteyen biri devamlı yazmalı, devamlı okumalıdır. Tüm yazarlık derslerinin başlıca öğüdü “kendi hayatınızı yazın”. Tüm yazarlık derslerinde ilk olarak niye bu öğütlenir? Çünkü insan bilmediği bir şeye en bildiği yerden başlamalıdır. İnsan bildiğinde anlar, anladığını anlatır. Aslında hayatın döngüsü budur.

Bilmemiz için yapmamız gereken- Dinlemek yeni bir bakış açısına lerin başında dinlemek geliyor. zihnimiz için imkân sağlamaktır. Dünyadaki tüm sorunların başlıca “Dinlemek herkese saygı duyul- nedeni dinlememektir. Bu çağda masının göstergesidir” deriz ya; as- hayatın ritmi çok hızlandığı için lında bu, aynı zamanda kendi po- kimse kimseyi dinlemeye zaman tansiyelimize de katkı sağlamaktır. ayırmıyor. İlk birkaç kelimededen Dinlemek sadece kendi bakış açı- sonrası için beynimiz başka bir mızı ve bilgimizi test etmekle kal- şeye doğru yol almaya başlamış maz; bilmediğimiz şeyleri öğrenip oluyor. Herkes kendi söyleyeceği- hayata geçirip hayatımızı düzene ne odaklı yaşıyor. Dinlemek yerine sokmanın da yoludur. İçinde bu- söyleyip konuyu geçmek istiyorlar. lduğumuz bu çağda insanlık dinlemeyi öğrendiği zaman geli- Hâlbuki insan dinlemeli. Dinle- şecek. Dinlersek anlarız, anlarsak- mek sorunları çözmenin birinci öğreniriz, öğrenirsek gelişiriz- yoludur.

Bunu bilimsel tutumun en temel özelliklerine gönderme yaparak söylüyorum: Bilimsel bilgi sürekli sınanmaya ve yanlışlanabilir olmaya hazırdır.

Mesela geçmişte anlatıcılar varmış, şehir şehir gezer, kahvehanelerde, köy odalarında, çok daha önce çadırların yanında ateş başında insanları toplayıp hikâyeler anlatırlarmış. Bu hikâyeler daha çok, dinleyicilerin deneyimleyemedikleri dünyalardan olurmuş. Hikâyeler bambaşka ülkeleri, bambaşka hayatları anlatmış ama herkesin hissesine bir şey düşermiş. Çünkü mekân ve zaman başka olsa da anlatılan insandır. Eğer dinleyici dikkatli ve sınavcı ise mutlaka hissesine düşeni almış. Anlatıcılar da aslında dinleyicilere son tahlilde kendilerini anlatırlarmış.

Bir anlatıcının bilinirliği ve ona olan talep, anlattıklarının birçok yörede dinlenip test edilmesinden sonra mümkün olduğu için, o, gezdiği yerlerdeki toplumsal hayatla çelişen hikâyelerden uzak durmak zorundadır. Ayrıca fayda sağlayan ya da ufuk açan hikâyeler olmalıdır. İnsanlar hikâyeye ile

öğrendiği her şeyi daha kolay öğrenir hiçbir şeyi unutmaz. Hikâyeler hayata anlam katmanın başlıca yollarındandır.

İnsan sosyal bir varlıktır. İlk insan topluluklarından bu yana herkes -konuşarak, çizerek, yazarak nasıl olduğu fark etmez- anlatmak istemiş. Mağara duvarlarına çizilen av sahneleri bir hikâyeye anlatımı olduğu gibi aynı zamanda bir sosyalleşme aracıdır. Sosyalleşme bireysel tecrübelerin ortak bir havuza aktarılmasıyla başlıyor ve ortak tutumlar sağlandıkça gelişiyor. Anlatmak aktarmak ve anlam katmaktır.

Bu hayatta insan her zaman hayatı anlamlı olsun ister. Anlam bir nevi ayakların yere basmasıdır, çünkü anlam insanın aklında oluşan durumdur. Anlam kavrama ihtiyacı duyar, kavramsa topluma. Bir düşünürün bir kelimeyi kavramsallaştırması ancak hedef toplulukta bir karşılık oluşturduysa mümkündür. Bir insan yazdıklarını kitaplaştırdıysa, biz ne yaptığını kavrarız. Kitaba kitap deyince anlam kazanır. Yani anlam aklımızda ilk beliren olgudur.

İnsan sosyal bir varlıktır ya: İşte bu yüzden anlatmak isteriz. Bize neyin iyi geldiğini anlatmak isteriz. Kurduğumuz bütün hayaller bile bir anlatıdır (öyküdür). Aslında insanın istediği bir öyküsünün olmasıdır. Toplumsal varoluşunun ve birikiminin itkisidir bu. İnsanın bir yaşadığı içinde olduğu öyküsü vardır, bir de hayal ettiği hayatı boyunca peşinden koştuğu...

İnsan hayatını yaşar hayalini anlatır. Bu hayalin içerisine tutkular, utkular, hedefler, yengiler, yenilgiler, ahlak, intikam gibi somut karşılıkları olan sanal anlatılar dolur. Anlatmak istediğimiz bu çorbanın içerisinde ulaşılan bir lezzet olarak belirir.

Bana göre bu çorbaların en görkemlisi lezzet olarak ortaya sevgiyi çıkarandır. İnsan en çok sevme duygusunu uyandırarak toplumsal hayata anlam katar. Kalbimizde kiler biz insanlar için yaşamının anlamıdır. Sevgi, eğer bütün duygulara üstün geldiyse; o insanın elinden ve dilinden başka insanlara ve doğaya zarar gelmez. Bu kendi içinde barışık bir toplum yaratmanın en sürdürülebilir ve ideal biçimidir.

Anlatmak duyguları açıklamak için önemli. Üzülüğümüzde, sevdiğimizde, heyecanlandığımızda, her durumda, her duyguda yanımızda her zaman anlatacak bir mecra, bir canlı ararız. Bu; "hayallerim var, isteklerim var, ben yaşıyorum, bu hayatın benim için bir manası var" demektir.

"Anlatmak", hem çağdaşlar çekilen sıkıntıları bilsin hem gelecek nesiller bizi tanısin çabasıdır. Herkes ölümsüz olmayı ister. İşte anlatmak bir nevi bunu sağlıyor. Bu dünyada ne yaşıyorsa anlatmak için yaşanıyor. İşte tam bu yüzden insan toplum içinde yaşar. İnsana insan gerek.

Yazmaya çalışan her insanın birinci amacıdır anlatmak. İzleyici, okuyucu için büyümlü bir cümledir: "Bir hikâyem var". Hikâyesi olmayan hiçbir şey insana geçmez. Başarı veya başarısızlık halinde, insan onun hemen arkasındaki hikâyeyi merak eder. Her hikâyeye konuyu zenginleştirir, derinlik katar. Her başarı, her başarısızlık geçmişi ile anlam kazanır.

Tabi sadece yazdığımız konuştuğumuz şeyler değil, bütün yaptıklarımız bir şey anlatır ve hiçbir insan bu hayatı boşu boşuna yaşamak istemez. İnsanın doğası bunu getiriyor. Yaptığımız her şey bir şey anlatır. Bir konuşmamız ya da susmamız... Tavırlar davranışlar... Mesela iki elini kavuşturup beklemek kendini dışarıya kapatma anlamına gelir. İnsan istese de istemese de beden dili ile hiçbir kelime konuşmadan, hiçbir kelime yazmadan bir şey anlatır. Hayat anlam katınca anlam kazanır. Birey olarak kendi anlattıklarımız, hikâyelerimiz önce kendimizde olmak üzere bir etki yaratır. Bu etki toplumsal hayatın içerisinde ergimiş halde sonsuza kadar yaşar; ama az ama çok...

Yazı: Oğuz ŞAHİN

"Çünkü mekân ve zaman başka olsa da anlatılan insandır."

"Nietzsche yaşıyor, Van Gogh yaşıyor, Dostoyevski yaşıyor. Yunus yaşıyor, İbn-î Haldun yaşıyor, Matrakçı Nasuh yaşıyor. Bunların yanında ninelerimiz, dedelerimiz de yaşıyor: ama az ama çok... Biz de yaşayacağız. Hikâyelerimiz, yapıp ettiklerimiz ne kadarsa o kadar."

Su Olumak

“Her Şeyi Yakıyor...”

Gazetede ki haberin başlığı şu şekildeydi: “ Karaya bir ceset daha vurdu!” Çıplak vücudunun üzerinde bir şey yazılıydı...

Mabadi sudan çıkmış bir insan için parodik bir savdı. Her şey nasıl yanabilirdi ki? Dünya üzerindeki tüm yakıcı maddeleri bile kullansak, buna Grejuva ateşi dâhil, yine de yetersiz kalırdı. Başka bir anlamı olmalıydı?

Yanmak ve yaşamak için aynı şey gerekiyordu “oksijen”. Derin derin nefes alsak içimizdeki ateş harlanacak, almasak soluğumuz kesilecek.

Beynimdeki düşünceler denizin kıyısına vura vura içimi deliyordu. Bir kulaç fazla atsam boğulacak, yanına yaklaşısam boynuma iplerini dolayacaktı. Öyle ki, ölmekte olan bir adamın son arzusu kabul edilecek olsa her şey yanacaktı.

Spinoza'nın da dediği gibi; iyi-kötü, doğada var olmaktan çok, bizdeydi ve bunun kötü bir durum olarak algılanması için karşılığında bir iyilik vuku bulmalıydı. O halde gerçekten her şey yanmalıydı.

Artık suyun dibi soğuk, güneş karanlıktı. Etrafı saran ateşler tüm şehri aydınlatıyordu. İnsanlar kaçıyor, denizdeki gemilere sığınıyor, bense deniz olmak istiyordum. Sığ olmak, saklamak, insanlığın boyunu aşmamak.

Gemiler, insanları umutla kandırıyor fakat kış taraflarından hızla su almaya devam ediyorlardı. Bu durumda gerçeği umut olan bir insanın gerçekler uğruna umudunu öldürmesi gerekiyordu.

Kurtuluşun tek bir yolu vardı:

“Önceden yanmış olmak!”

Nasıl ki su yanmış bir element olduğundan bir daha yanmıyor ve saflığın, iyiliğin, huzurun timsali oluyorsa, insan da böyle olmalıydı. Bu bir yıkım veya katliam değildi.

Yanmamak için denizi unutup gemilere sığınanlarla, kendini yakıp su olanların hikâyesiydi...

Unutmayın, gemiler yanar ama su asla!

İki Gölge Bir Deli

“ Aylardan Eylül, günlerden pazar...
Ah be Nazım, bugün beni de güneşe çıkardılar! ”

Dört yol ağzının en göze çarpan 'noktasında, gri sıvasından teli duvaklı boyasına terfi edemeyen tuğlaların soyulmuş kızılığı yerleşiyor yüzüme gün vurunca. Hayret terletmiyor bu defa. Sahi, Eylül bu ya!

Üstümde en sevdiğim siyah gömleğim, sol elimde siyah deri değneğim, zihnimde zar zor taşıdığım tozlu belleğim ve yamalı yeğim kadar yamalı tövbelerim. Tövberimi arkamda bırakıp yürümeliyim. Önce sağ adım sonra sol değnek. Sağ adım sol değnek...

Küütt...

Düz yolda incir ağacına tosladık be kardeş, incilerim döküldü dökülecek...

Günlerdir dört duvar arasına hapsedilmişken bir anda salıverirseniz, böyle sudan çıkmış balık gibi devrilirim işte. Kabahat benim değil, sizin kardeşim siziinn! Gökkuşuğu gibi rengarenk yaşamayı insanlara öğretmenin nesi suç? Hele bana bi deyiverin! Neymiş; ne adımız afişe olacakmış ne tadımız kaçacakmış. Öyle canımızın çektiği yere gidemez, istediğimizi söyleyemez, hele renkli renkli 'zibidi' gibi hiiiç giyimezmişiz. Bak bak baaaak!

Duy bunları Nazım duy, güneşe çıkarılmak da yetmiyor artık bana... Başardılar, el birliğiyle beni de renklerimden arındırdılar. Ne giyiyorsam artık siyah, ne görüyorsam siyah, ne duyuyorsam siyah... Gri duvarların arasında topallayarak ilerleyen gölgeden farkım yok. Güneş vurunca ardımda beliren kendi gölgemden başka kimsem de yok. Siz hiç kendi gölgenizle el ele tutuştunuz mu? Ona sarılıp tek bedende çift bellek tutuşturdunuz mu?

Yapamazsınız... Her yiğidin harcı değil bu. Aman olmasın da, lazım da değil yahu!

Şişşt!

Çok ses yaptım galiba, uykusundan uyandı Galata!

Madem uyandın, sabahın seherinde demli bir çay koy da İstanbul'u hatırlat hadi bana. Anlat, neler oldu ben yokken buralarda? İki gölgeden bir insan getirdim sana, korkma!

Şimdi saat bensizliğin ertesi... Nasıl diyordu Yunus Emre, "Bir ben vardır bende, benden içeri." İlmek ilmek ördüğüm hayatımın, çorap

söküğü gibi gidişini izliyorum köprü başında. İçimdeki ben, bensizliğiyle savaşıyor dalga dalga. Yama-
dığım tövbelerimi cilalıyorum, parlamak benim de hakkım biliyorum. Siyahı hangi renk kapatır da göl-
gemen kurtulurum, cevabını henüz bulamıyorum. Ama tutun elimden, rotayı gökkuşağına çiziyorum;

Tam yol ileri!

**KOD ADI:
GÖLGESİNDE BİR DELİ!**

Kanalımıza abone olmayı
unutmayın....

www.youtube.com/c/altin61

Bir "Garip" Bahar

Başıktan da tahmin etmiş olmalısınız ki, iki gün önce (13 Nisan), Garip akımının en güçlü sesi Orhan Veli KANIK'ın 106.yaş günüydü. Ondan Bir Garip Bahar başlığını attım. Hele de bahar mı yaz mı fark edemediğimiz, evlerde kalmak zorunluluğu taşıdığımız şu günlerde. Garip dediğimiz zaman kulaklarımızda çınlayan, 1914 yılında İstanbul Beykoz'da dünyaya ses veren, yaşamını mısralara adanmış bir "İstanbul Çocuğu". Garip, yalnız, kimsesiz Orhan Veli...

O âşık olduğu İstanbul'u anlattı, dillere pelesenk olmuş;
Denizden yeni çıkmış ağların kokusunda
O ada senin bu ada benim
Yelkovan kuşlarının peşi sıra" mısralarına sığınmayanımız var mı?
70 yıl oldu o bu diyardan gideli. O gün bugündür baharlar garip.
Ama bu bahar insanlık da garip, sokaklarda vızır vızır dolaşan çocuklar garip, el ele dolaşan âşıklar garip. O zaman bu hasret bitene kadar evimizi şenlendirmek hayatımıza renk katmak yine bizim elimizde. Nasıl mı? Kitaplarla, gazetelerle, müzikle, muhabbetle...

"Şiir yazma yeteneğim
Hep böyle havalarda nüksetti
Beni bu güzel havalarda mahvetti."
Diyor ya, ben de size soruyorum bu güzel havalarda kimi mahvetmedi ki?

Ya da her şeyden yorulduğu vakit;
"Gün olur alır başımı giderim

"İstanbul'u dinliyorum gözlerim kapalı" mısralarını bilmeyen var mı?
Ya da,
"Bakma fakirmişim, kimsesizmişim;
-Akşamüstüne doğru, kış vakti-
Benim de sevdalar geçti başımdan"
dizelerinde kendini bulmayan var mı?
Akşamüstüne doğru başından sevdalar geçmeyen var mı?
...

**EKİBİMİZE DAHİL OLMAK
İSTERSENİZ SİZİ İNSTAGRAM
SAYFAMIZA DAVET EDİYORUZ...**

altın61

altin61proje

SALLANAN KÜPELERİM

“ Sahi ya çocukluk neydi? ”

Sıcacık bir yuvanın en küçük Güzel kahverengi gözleri vardı Ve... kızı... Sevginin, fedakârlığın hu-

onun. Bakmanın, görmenin aslın-
dutsuzca anlaşıldığı; saygınsa da onlarla değil, kalbinin hissedil-
anlaşılmayı beklediği günler. Her şeye mümkün olduğunu biliyordu. Her yeni yaşanan zamanlarda, her Ablasının hediye ettiği küpeleri

hayat. Kimselerden değil, kendi misali sallanıyor olsa da, gamze-
duyguları, kendi düşünceleri ile sinde saklıyordu hayatı.

İyi kötü yaşıyordu işte!
Başına gelen her şeye hoş geldin
güçlenmiş. Küçük bir kalbi olsa diyerek, kalbiyle hayatın ona sun-
da, gücünün yetmediklerine hiç duğu her şeyi sevmişti. Güneş, ye-
güçenmemiş. Hayat bu ya, onu da niden doğmak için hep bir müca-
böyle sarmalamış. Kim bilir, belki dele içerisindeydi.

de en başından beri o öyle olmak istemişti. Anlamayı, bilmeyi, his-

Hepimizin hayatı mücadele...
Sen iyi baktıktan sonra seçersin
güçlü olmanın sırrı onun için ay-
dınlık bir yol pusulasıydı. Küçük mamlarsın yolunu. Sen istedikten
kalbiyle büyük sınanıyor, büyük sonra bulursun çaresini. Ve düşün-
sınavlarla birlikte büyüyordu. Yıl-
madan, usanmadan, yorulma-
dan... geleceği.

Ve bir gün, işte o bilmediği-
miz gün! Aniden yumarsın
gözünü. Her şeyi bilirsin, bu-
lursun, yaparsın da; bir onu
bilemez, önleyemezsin. Bu
yüzden kırma, üzme, yorma,
aşma sınırları; fark et sana ta-
ninan müsamahayı. Ölüm var
bu dünyada.

Tamam!

İnsan öleceğini bilip unutan tek
canlı... Ama hatırlamak da özel-
liklerin arasında...

Yine geldi çocukluğumun kokusu
burnuma, yine esti rüzgârlar saçla-
rımın arasına. Sen büyüyüp duru-
yorsun, sürekli içime içime yürü-
yorsun.

Yaş otuz altı, ben hiç çocuk olma-
dım.

Yazı: İrge ÖZGÜR

KÜRESEL ISINMA VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

Yazı: İrge ÖZGÜR

Son zamanlarda dünyada ve ülkemizde artış gösteren yangın ve sel gibi doğal afetlerden sonra ben de küresel ısınmanın etkileri ve iklim değişikliği ile önleme yollarına dikkat çekmek, farkındalık oluşturmak istiyorum.

KÜRESEL ISINMA

Atmosferde artan karbondioksit ve metan gibi gazların sera etkisi yaratması nedeniyle yer kabuğu ve denizlerin sıcaklığının yükselmesi olarak ifade edilmektedir.

KÜRESEL ISINMA ETKİLERİ

Küresel ısınma nedeniyle buzulların erimesi sonucunda deniz seviyesi yükselmektedir. Bir diğer etkisi ise iklim değişikliği ve anormal hava olaylarıdır. Ayrıca yaşanan bu değişimden canlı ekosistemi de olumsuz yönde etkilenmektedir. Küresel ısınma nedeniyle yaşanan iklim değişimine uyum sağlayamayan canlıların nesli tükenmektedir.

KÜRESEL ISINMANIN TÜRKİYE ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Ülkemizin batı ve güneyinde yani Ege bölgesi ve Akdeniz bölgesinde ve bunlara ek olarak Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu'da sıcaklıklar artacaktır. Ülkemizin güneyinde ise yağışlar azalacaktır. Bu durum da orman yangınlarının artmasına ve kuraklığa sebep olmaktadır.

“Özel araçlar yerine toplu taşıma araçları kullanılmalı. Özel araç seçimi yaparken kurşunsuz benzin tüketen araçlar seçilmeli”

Kuzeyinde yani Karadeniz bölgesinde ise yağışlar artacaktır. Bu durumun bir sonucu olarak da sel ve taşkınları doğal afetlerinde artış yaşanmaktadır.

Bünyamin Sürmeli “Mavi Misket” kitabında eğer küresel ısınma önlenmez ise 100 yıl sonra Türkiye'nin Kuzey Afrika gibi olacağından bahsetmiştir.

KÜRESEL ISINMAYI ÖNLEME YÖNTEMLERİ

Küresel ısınmayı önlemek için ilk önce işe yaşadığımız alanda birtakım önlemler olarak başlamalıyız.

Evimizde: Çamaşır makinesi ve buzdolabı gibi beyaz eşyaları, ısılandırma sistemimizi, bilgisayar gibi elektronik eşyaları seçerken enerji tasarruflu olmasına dikkat edilmeli.

-Bilgisayar ve televizyon gibi elektronik eşyaları bekleme konumunun bir sonucu olarak da bırakmamalıyız.

-El yıkarken, bulaşık yıkarken, fırçalarken, tıraş olurken musluk açıp bırakmamalı.

-Bozuk olan su tesisatları onarılmalı.

-Klima yerine vantilatör tercih edilmeli.

-Bulduğumuz yerden ayrılırken ışık açıksa kapatılmalı.

-Parfüm ve deodorant fazla kullanılmamalı.

-Çamaşırlar kurutulurken kurutucu gibi elektronik eşyaları seçerken makinesi yerine askıya asmak gibi doğal yöntemler tercih edilmeli.

Dışarıdayken: Özel araçlar yerine toplu taşıma araçları kullanılmalı.

-Özel araç seçimi yaparken kurşunsuz benzin tüketen araçlar seçilmeli.

-Alışveriş yaparken plastik poşet yerine bezden yapılmış alışveriş torbaları kullanılmalı.

-Çöpler çöp kutusuna atılarak çevre temiz tutulmalı.

-Ev veya işyeri bahçesine mümkün olduğunca çok ağaç dikilerek çevre yeşillendirilmeye çalışılmalı.

-İçecekler satın alınırken cam şişedekiler tercih edilmeli.

-Meyve ve sebze gibi yiyecek ürünler alırken organik sertifikalı ürünler tercih edilmeli.

“Özet olarak su kaynaklarımız, doğal güzelliklerimiz ve canlı türlerimiz tükeniyor. Gitgide tükeniyoruz. Dünyaya verdiğimiz zararın geri dönüşü çok zor. Sadece bir dünyamız var ve onu korumalıyız.”

İki Şehrin Hitayesi

Bir tarafı denize bakan
İssiz bir sokakta,
Tarih olmuş her yanı,
Köhne evlerin yıkık duvarları.
Martılar yurt tutmuş,
Her yer martı çığlıkları.

Sokaktan geçirdi önceden,
Onlarca yabancı.
Ama sokak tanırdı onları.
Herkesi bilirdi, duyardı.
Şimdi o yabancılar yok.
Sokakta ses yok.
Sokak تنها kaldı.

Ben bir sokaktım
Denize bakmayan,
Kimseyi tanımayan.
Yol olurdu geçene,
Kimse umursamazdı.

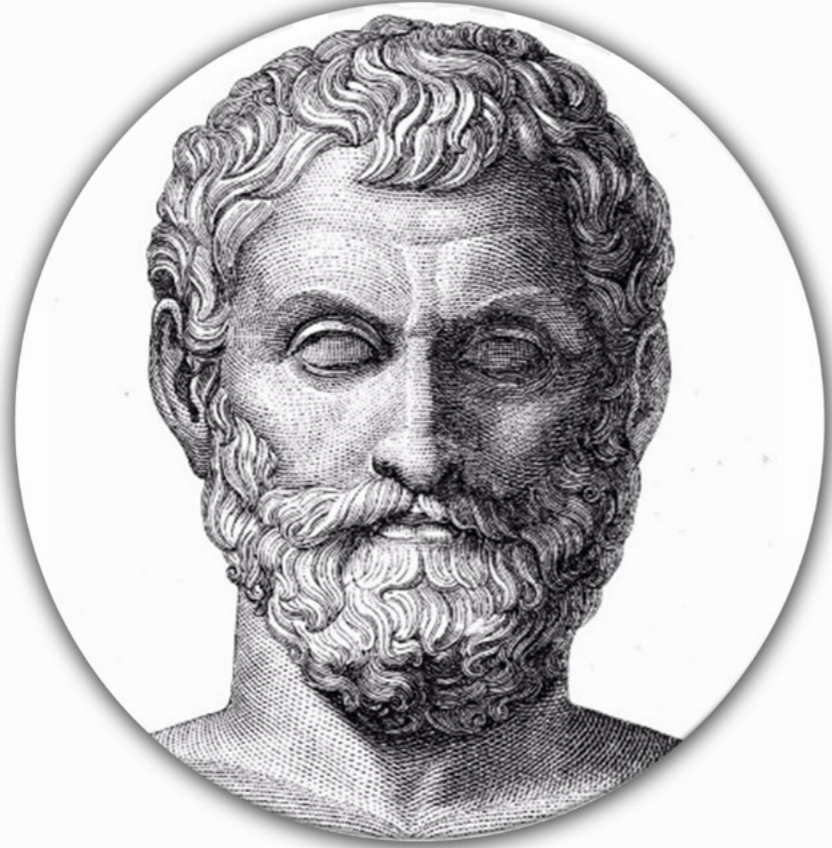
Deniz gören sokaktan
Geçti bir gün
Bir yabancı.
Yabancı değildi,
Deniz gören sokak tanıdı,
Ben anladım.

Geçseydi üzerimden,
Belki bir tutam
Bir iz bırakırdı.
Geçmedi yıkıldım,
Bir sokak değil.
Toz duman oldum.

Deniz gören sokak sevindi,
Yeşerdi tüm ağaçları.
Yabancı bakmadı.
Yabancı denizdi.
Sokak değildi derdi,
Aklındaki şehirdi.

Bendim deniz görmeyen sokak,
Deniz gören sokak kabuğum.
Ben ise sadece yokluğum.
Şimdi çıksam kabuğumdan
Bir sokak değil,
İstanbul olsam.

İstanbul düşünür denizi,
Deniz düşünür başka bir şehri.

Protagoras

“İnsan her şeyin ölçüsüdür.” di- yerek doğru bilginin mümkün olmadığını savunan, Antikçağ’ın en ünlü sofistlerinden biri olan Protogoras, Einstein’ın ikizleriyle yüzyıllar önce tanışmış mıydı? İki kardeşlerin birisi hızıyla giden uzay aracıyla uzayın sahibi olduğu han- gi özelliği onu ölçüm aletlerinden ayırır?

Olayları, kişileri ve nesnelere gü- zel-çirkin, büyük-küçük, uzun-kı- sa gibi birçok kavramda nitelendi- rebiliriz. Üstelik bu nitelendirme kişiden kişiye farklılık gösterir. Bu da “İnsan her şeyin ölçüsüdür.” görüşünü destekler. Mesela sıfır rakamı çarpma işleminde toplama ve çıkarma işleminde et- kisiz, faktöriyelde ise bire eşittir. Sıfırın farklı yerlerde farklı görev- lerde olmasının nedeni bizlerin daha kolay işlem yapmak isteme- sidir. Burada insan sıfır rakamının ölçüsü olmuştur.

Şimdi bir çift düşünelim. Mehmet Bey soğuk bir kış günü bahçedeki havuzu tamir ededur- sun, eşi Leyla Hanım da sıcak

evinde televizyon izlesin. Leyla Hanım eşine bakmak için bahçeye indiğinde sıcak- tan soğuğa geçtiği için üşür ve havanın çok soğuk olduğunu söyler. Fakat Mehmet Bey sa- atlerdir dışarıda olduğundan havanın ılık olduğunu savu- nur. Aslında hem Leyla Ha- nen kardeşin genç kaldığı gözlem- lenirken, dünyada kalan kardeşin yaşlandığını gözleriz. Hatta seya- hat eden kardeş 50 senenin kısa sürdüğünü; dünyada kalan kardeş ise 50 senenin uzun sürdüğünü savunur. Bunun nedeni zamanın ikisine farklı akmasıdır. Bu örnek- te doğru bilginin kişiden kişiye değişmesi, Protogoras’ın görüşünü destekler niteliktedir.

Protogoras’ın yüzyıllar önce yaptı- ğı nokta atışına tüm samimiyetim- le katılarak, destekliyorum. Çünkü doğadaki diğer varlıklardan farklı olarak irade sahibi olan insanoğlu yaşama farklı yorumlar katarak, ölçeklendirir.

Yazı: Aleyna Nur ÖZTÜRK

